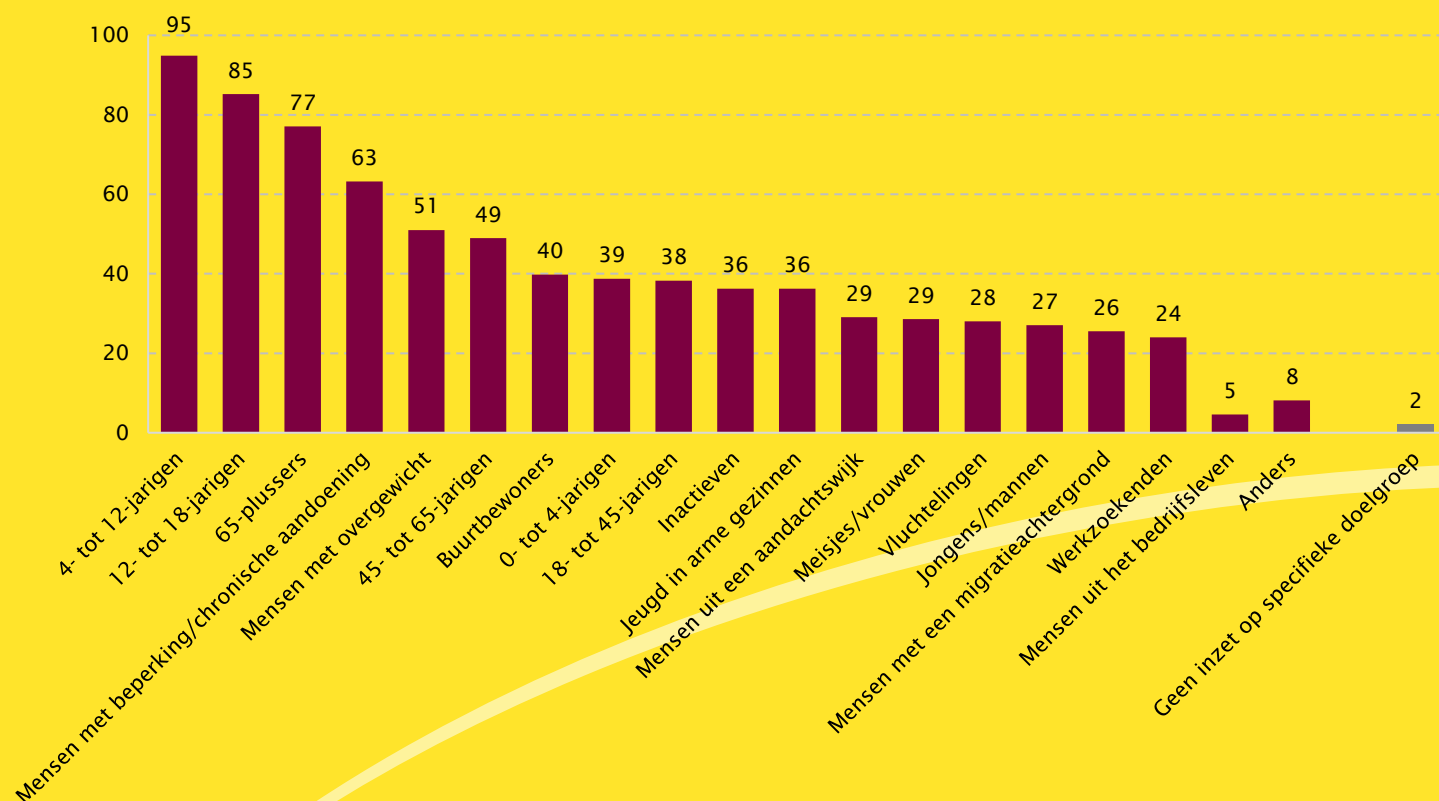

De inzet van buurtsportcoaches door gemeenten

Factsheet 2018/17

Wikke van Stam & Caroline van Lindert

Figuur 1. Gemeenten waarin buurtsportcoaches voor specifieke doelgroepen werkzaam zijn in 2018 (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=197)

Inzet buurtsportcoaches in gemeenten

In 97 procent van de gemeenten (368) zijn buurtsportcoaches* aan het werk om de mogelijkheden om te sporten en bewegen in de buurt te verbeteren. Gemeenten zetten daarvoor gezamenlijk ruim 2.900 fte aan buurtsportcoaches in (Van Stam, Van Lindert & Brandsema, 2018).

Doelgroepen

Buurtsportcoaches zijn voor diverse doelgroepen werkzaam. Gemeenten zetten hun buurtsportcoaches het vaakst in voor jeugd in de basisschoolleeftijd (4-12 jaar; 95%) en middelbare schoolleeftijd (12-18 jaar; 85%; figuur 1). Buurtsportcoaches worden ook ingezet op kwetsbare groepen zoals ouderen (77%), mensen met een beperking (63%) en mensen met overgewicht (51%).

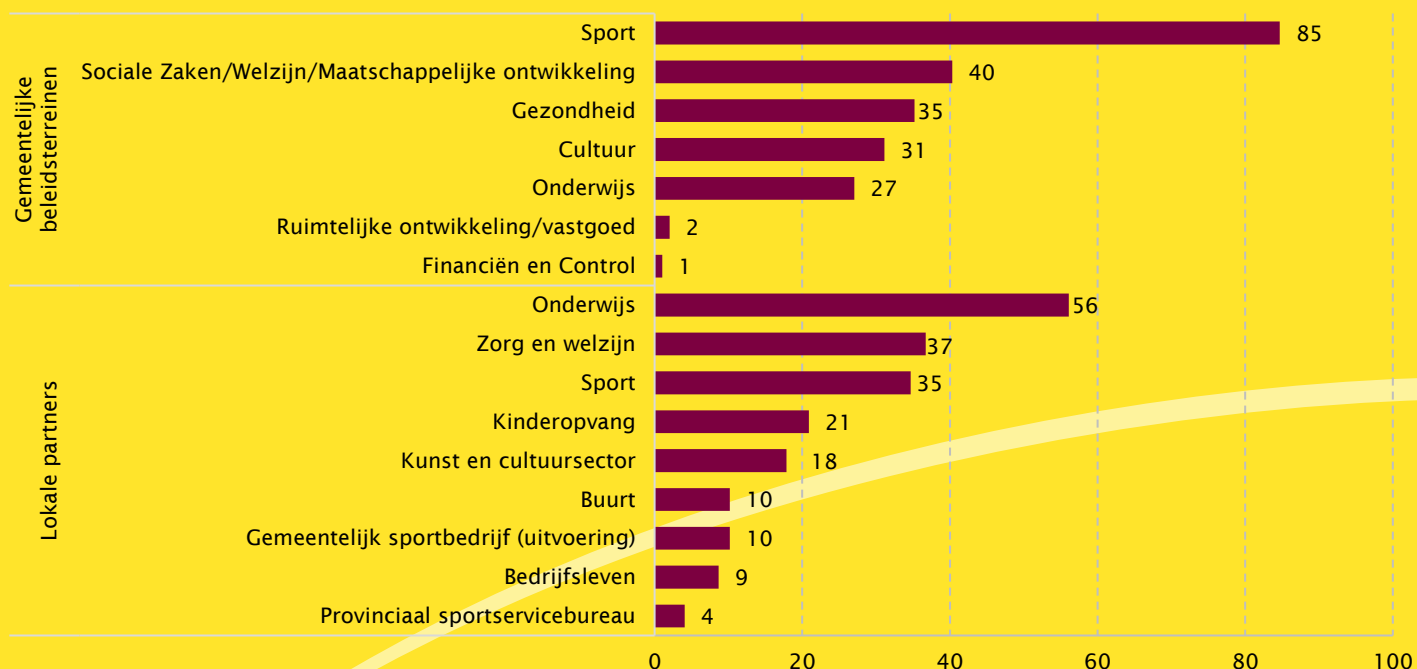
Buurtsportcoaches in kleine gemeenten (< 20.000 inwoners) richten zich minder vaak op specifieke doelgroepen (denk aan mensen met een beperking of chronische aandoening, jeugd in arme gezinnen of werkzoekenden) dan buurtsportcoaches in grotere gemeenten. Ook richten zij zich minder vaak op mensen uit een aandachtswijk of bewoners van een specifieke buurt.

Ondersteuning

Gemeenten maken bij de inzet van buurtsportcoaches gebruik van ondersteuningsmogelijkheden die landelijk worden aangeboden. Gemeenten gebruiken hiervoor het meest de website www.sportindebuurt.nl, Regionale Lerende Netwerken en de Nationale Kennisdag SBB. Over deze ondersteuning zijn zij redelijk positief. Gemeenten hebben behoefte aan ondersteuning bij het monitoren en evalueren van resultaten/effecten van het werk van buurtsportcoaches (48%), bij het organiseren van cofinanciering bij lokale partijen (38%), bij het verbinden van sport met andere domeinen (o.a. sociaal domein, ruimtelijke ordening en cultuur; 33%) en bij het tot stand brengen van publiek-private samenwerking (29%). Deze ondersteuning ontvangen gemeenten het liefst door het lezen/horen van goede voorbeelden van andere gemeenten (66%), via regionale/lokale kennisuitwisseling (63%) en digitaal via websites en online artikelen/tools (56%). Voor het monitoren en evalueren van de inzet van buurtsportcoaches is een stappenplan ontwikkeld waarmee gemeenten stap voor stap en met behulp van goede voorbeelden aan de slag kunnen om zelf een gedegen monitoringsagenda op te stellen en de activiteiten te evalueren.

*In dit factsheet spreken wij over de functietitel buurtsportcoach, maar in de praktijk worden ook combinatiefunctionaris, beweegmakelaar, cultuurcoach en andere titels gebruikt voor deze beroepsgroep.

Figuur 2. Partijen die de personele lasten van de buurtsportcoaches dragen in 2018 volgens gemeenten (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=197)

Cofinanciering

De buurtsportcoaches worden voor 40 procent betaald vanuit de Rijksregeling Brede Impuls Combinatiefuncties (vanaf 2019: Brede Regeling Combinatiefuncties). De overige 60 procent wordt door lokale partijen bijeengebracht. Gemeenten verschillen in de manier waarop ze dit doen. Afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie en/of lokale partners in het veld dragen bij aan deze cofinanciering. Binnen de gemeentelijke organisatie draagt de afdeling sport het meest bij aan de personele lasten van de buurtsportcoach, maar ook andere afdelingen betalen mee (figuur 2). Buiten de gemeente dragen diverse lokale partners bij, met name uit de sectoren onderwijs, zorg en welzijn en sport.

88 procent van de gemeenten vindt het een goede zaak dat de rijksbijdrage voor de buurtsportcoaches duidelijk gelabeld in het Gemeentefonds wordt gestort. Daarnaast vindt 72 procent van de gemeenten dat de gemeentelijke bijdrage aan de buurtsportcoaches op termijn niet hoger moet worden; 9 procent van de gemeenten vindt het wel logisch als dat gebeurt.

Aangezien 43 procent van de gemeenten graag meer fte aan buurtsportcoaches in de toekomst zou willen inzetten, blijft de financiering een uitdaging.

Werkzame elementen

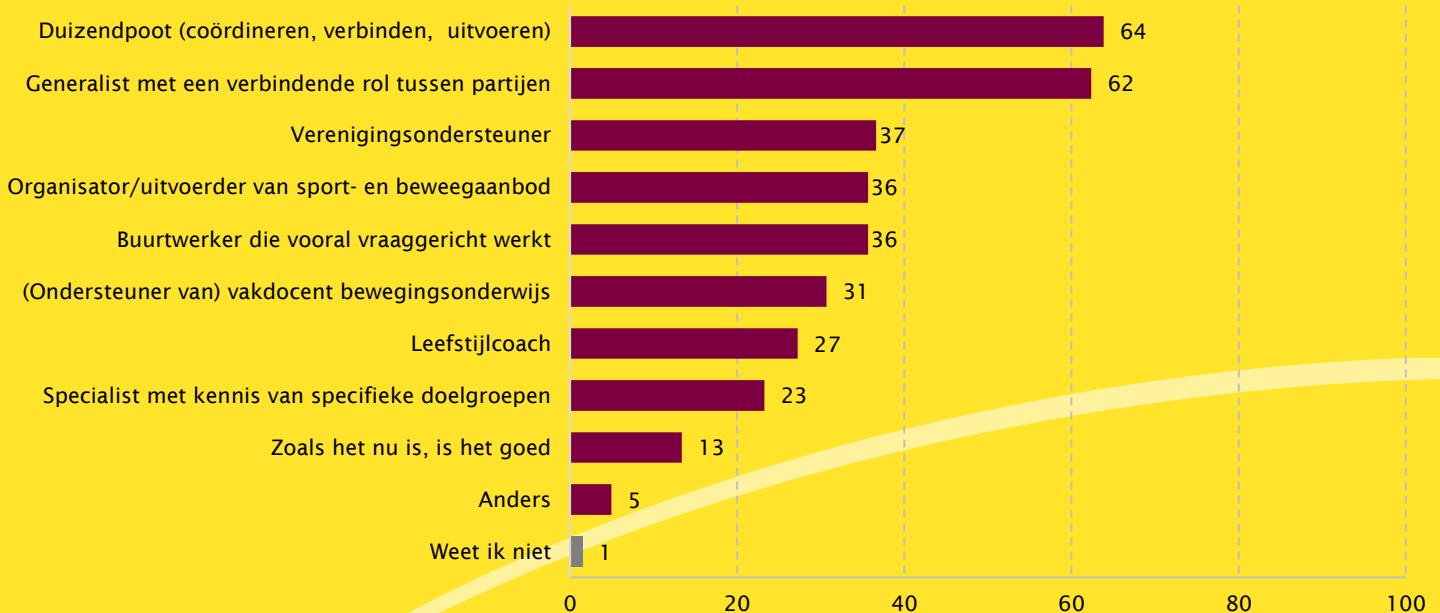
Over het algemeen zijn gemeenten tevreden over de inzet van buurtsportcoaches. De werkzame elementen zijn met name het structurele karakter van de cofinanciering van het Rijk (72%), de vrijheid om de werkzaamheden naar eigen lokaal inzicht in te vullen (57%) en het verbinden van sport met andere sectoren (53%).

Toekomst

43 procent van de gemeenten zou in de toekomst meer fte buurtsportcoaches willen inzetten. Dit willen zij vooral omdat er binnen de gemeente nog vraagstukken liggen waarvoor geen capaciteit is. Van de gemeenten die meer fte zouden willen inzetten, zou 79 procent dat doen op een uitvoerende functie, 53 procent op een coördinerende functie en 16 procent op een functie voor het oplossen van complexere vraagstukken.

Gemeenteambtenaren vinden het belangrijk om ook in de toekomst in het landelijk breedtesportbeleid de koppeling met het sociaal domein (76%) en gezondheidsbevordering (67%) te behouden of uit te breiden.

Figuur 3. Functie van de buurtsportcoach in de toekomst volgens gemeenten in 2018 (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=202)

Op de vraag welke elementen onderdeel zouden moeten zijn van toekomstig breedtesportbeleid, ziet 44 procent van de gemeenten graag een focus op kwetsbare doelgroepen. Daarentegen wenst 41 procent een brede inzet op alle burgers. Andere gewenste onderdelen zijn bijvoorbeeld een koppeling met het sociaal domein (76%) en een focus op gezondheidsbevordering (67%).

Twee derde (67%) van de gemeenteambtenaren ziet in de toekomst graag dat één naam wordt gebruikt voor buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en iedereen die soortgelijk werk doet (17% (helemaal) niet, 16% neutraal).

Gemeenteambtenaren zien de buurtsportcoach zich in de toekomst vooral ontwikkelen als een duizendpoot die coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren kan combineren en/of als een generalist met een verbindende rol tussen partijen (figuur 3). Maar ook specialistischer taken worden benoemd.

Meer informatie

Wilt u meer lezen over de buurtsportcoaches, zie de [Voortgangsrapportage Sport en Bewegen in de Buurt 2018 \(Van Stam, Van Lindert & Brandsema, 2018\)](#).

Verantwoording

In samenwerking met de Vereniging Sport en Gemeenten, en met subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), zet het Mulier Instituut jaarlijks een online vragenlijst uit onder ambtenaren (sport) bij alle Nederlandse gemeenten. Aan de peiling in 2018 deden 202 gemeenten mee (respons 53%). Binnen deze responsgroep zaten relatief veel kleine gemeenten (< 50.000 inwoners) en relatief weinig grote gemeenten (> 100.000 inwoners).

Naast het gemeentepanel zijn in 2018, met subsidie van het ministerie van VWS, een panel van buurtsportcoaches en een panel van werkgevers van buurtsportcoaches opgezet. De resultaten van peilingen uit 2018 bij deze panels zijn gepresenteerd in de factsheets '[Het beroep van de buurtsportcoach](#)' en '[Werkgevers van buurtsportcoaches](#)'.